

PRÁVNÍ ÚPRAVA NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

JUDr. Ilona
Jančářová, Ph.D.

2008

PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY:

- z.č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění z.č. 477/2001,
76/2002, 275/2002,..... 383/2008 Sb.

-z.č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění

-z.č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění

- z.č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY:

- vyhl.č. **376/2001** Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění č. 502/2004 Sb.
- vyhl.č. **381/2001** Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely dovozu, vývozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění č. 503/2004, 168/2007, 374/2008 Sb.
- vyhl.č. **382/2001** Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, ve znění č. 504/2004 Sb.

PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY:

- vyhl.č. **383/2001** Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění č. 41/2005, 294/2005, 353/2005, 351/2008 Sb.
- nař.vl.č. **197/2003** Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- vyhl.č. **294/2005** Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., ve znění č. 341/2008 Sb.

SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY

- z.č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- z.č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů
- z.č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě
- z.č. 266/1994 Sb., o dráhách
- z. č. 166/1999 Sb., o veterinární péči,
- z.č. 44/1988 Sb., horní zákon
- z.č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon a další

PRAMENY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

Úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států

Basilej 1989

č. 100/1994 Sb.

Protokol o odpovědnosti a náhradách škody
pocházející z přeshraniční přepravy nebezpečných
odpadů a jejich zneškodňování (Basilej 1999)

PRAMENY EVROPSKÉHO PRÁVA

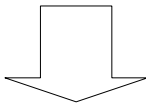
- Nařízení č. **1013/2006** o přepravě odpadů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady **2006/12/ES** o odpadech, ve znění změn
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady **2000/76/ES** o spalování odpadů
- Směrnice Rady **1999/31/ES** o skládkách odpadů
- a další.

POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

- nebezpečný odpad
- komunální odpad
- ostatní odpad

The East Ditch, located at the south end of Bowers Landfill, contained discarded tires and debris.

Katalog odpadů a seznam nebezpečných odpadů

POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

Nebezpečný odpad - odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise a jakýkoliv jiný odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

Komunální odpad - veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpise, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

SUBJEKTY ÚČASTNÍCÍ SE PROCESU NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

1. původce odpadu
2. zařízení ke sběru a výkupu odpadů
3. zařízení k využívání odpadu
4. zařízení k odstraňování odpadu
5. dopravce

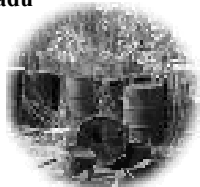

Oprávněné osoby

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

Katalog odpadů

Zvláštní režim pro nebezpečné odpady

- uvedeny na seznamu NO
  - nebezpečné vlastnosti
  - směsi odpadů
- Osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

Zvláštní režim pro nakládání
s komunálním odpadem

Obec – původce komunálního odpadu
Obecně závazné vyhlášky obcí o stanovení systému
shromažďování, třídění a sběru komunálního
odpadu

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE :

Povinnosti

- a) obecné
- b) pro jednotlivé fáze nakládání s odpady
- c) zvláštní pro určité komodity
- d) povinnost zpětného odběru některých výrobků

Ad a) Povinnosti pro jednotlivé fáze nakládání s odpady :

1. povinnosti původců odpadů
2. povinnosti při sběru a výkupu odpadů
3. povinnosti při využívání odpadů
4. povinnosti při odstraňování odpadů
5. povinnosti při přepravě odpadů

Ad b) POVINNOSTI PŘI ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADU

Zvláštní
povinnosti pro

Skládkování odpadů
Spalování odpadů

Ad c) POVINNOSTI PŘI NAKLÁDÁNÍ S VYBRANÝMI VÝROBKÝ, ODPADY A ZAŘÍZENÍMI

- Odpady POP a PCB
- odpadní oleje
- baterie a akumulátory
- kaly z čištění odpadních vod a další biologicky rozložitelné odpady
- odpady z výroby oxidu titaničitého
- odpady azbestu
- autovraky
- elektrická a elektronická zařízení.

Ad d) POVINNOST ZPĚTNÉHO ODBĚRU VÝROBKŮ

- oleje
- elektrické akumulátory
- galvanické články a baterie
- výbojky a zářivky
- pneumatiky
- elektrozařízení pocházející z domácností

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

Souhlasy a vyjádření:

- Souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů
- Souhlas k nakládání s nebezpečným odpadem
- Souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů
- Souhlas k míšení nebezpečných odpadů
- Souhlas k čerpání prostředků finanční rezervy

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

Technické požadavky
Odpadový hospodář
Plány odpadového hospodářství

POH České republiky
POH kraje
POH původců odpadů

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

Ekonomické nástroje

- poplatky za uložení odpadů na skládky
- finanční rezerva pro rekultivaci a asanaci skládek
- platby za sběr, odvoz a odstranění komunálního odpadu
- poplatky na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků (§ 37e)
- finanční záruka a pojištění (§ 57)

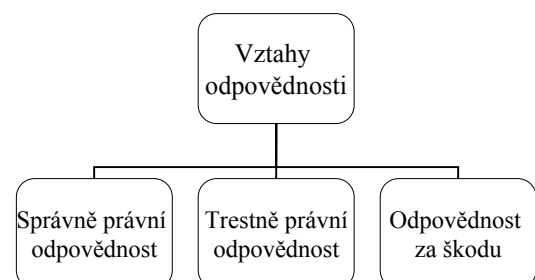
NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

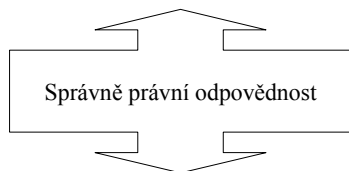
1993: After excavating soil, the wet field was graded and seeded to support wetlands.
Source: U.S. EPA

Evidence, ohlašování a archivace

SANKČNÍ NÁSTROJE

- Odpovědnost za jiné správní delikty:**
 - dle zákona o odpadech
 - dle zákona o obcích (§ 58)

- Odpovědnost za přestupky:**
 - obecná (podle zákona o přestupcích)
 - zvláštní (podle zákona o odpadech – § 69)

ODPOVĚDNOST ZA JINÉ SPRÁVNÍ DELIKTY

Odpovědnost za jiné správní delikty dle zákona o odpadech:

- pokuty
- opatření k nápravě
- zrušení uděleného souhlasu
- zákaz provozu
- pozastavení platnosti či odebrání osvědčení
- zadržení zboží celními orgány

ODPOVĚDNOST ZA JINÉ SPRÁVNÍ DELIKTY

Odpovědnost za jiné správní delikty dle zákona o obcích:

- neudržování čistoty a pořádku na pozemku, který PO nebo FO podnikající užívá nebo vlastní, tak, že naruší vzhled obce
- znečištění veřejného prostranství, narušení životního prostředí v obci nebo odložení věci mimo vyhrazené místo.

Následek - pokuta

OBECNÁ ODPOVĚDNOST ZA PŘESTUPKY

- Přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona o přestupcích se dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.
- Neoprávněné založení skládky nebo odkládání odpadků nebo odpadů mimo vyhrazená místa.
- Neudržování čistoty a pořádku na svém nebo jím užívaném pozemku tak, že naruší vzhled obce (§ 47b).

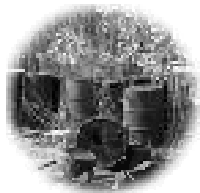
ZVLÁŠTNÍ ODPOVĚDNOST ZA PŘESTUPKY

- zbavení se autovraku nebo umístění vozidla vyřazeného z registru vozidel v rozporu se zákonem o odpadech,
- odložení elektrozařízení mimo místa k tomu určená nebo mimo místa jejich zpětného odběru
- převzetí odpadu do svého vlastnictví,
- provádění nedovolené přepravy odpadů
- soustředování odpadu nebo jiné nakládání s ním na místech nebo v objektech, které nejsou podle tohoto zákona zařízeními určenými k nakládání s odpady nebo pronajímání těchto míst či objektů za účelem soustředování nebo jiného nakládání s odpady jiné osobě.

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST

- Kdo, byť i z nedbalosti, v rozporu s právními předpisy **ukládá** nebezpečné odpady nebo je **odkládá, přepravuje** nebo jinak s nimi **nakládá**, a tím poškodí nebo ohrozí životní prostředí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.
- Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší právní předpisy upravující nakládání s odpady tím, že **přepraví odpad** přes hranice státu bez oznámení nebo souhlasu příslušného správního úřadu, anebo v takovém oznámení nebo žádosti o souhlas nebo v připojených podkladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkrácené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.

OBČANSKO-PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST

Obecná podle ustanovení občanského zákoníku

PŘESHraniČNÍ PŘEPRAVA ODPADŮ

Nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů:

- přeprava odpadů mezi členskými státy Evropské unie
- vývoz odpadů ze Společenství
- dovoz odpadů do Společenství
- přeprava odpadů s původem mimo Společenství přes Společenství, které jsou určeny k odstranění nebo využití mimo Společenství (transit přes Společenství).

PŘESHraniČNÍ PŘEPRAVA ODPADŮ

Kriteria pro aplikaci pravidel:

Účel

- a) využití odpadu
- b) odstranění odpadu

Seznamy odpadů

- zelený
- žlutý
- odpady, jejichž vývoz je

zakázán (dle čl. 36)

PŘESHraniČNÍ PŘEPRAVA ODPADŮ

Nástroje právní regulace:

- a) předchozí písemné oznámení s průvodním dokladem; potvrzení o přijetí oznámení
- b) smlouva mezi oznamovatelem a příjemcem
- c) finanční záruka nebo pojištění
- d) písemný souhlas/tichý souhlas
- e) námitky
- f) zpřístupnění oznámení veřejnosti
- g) povinnost zpětného převzetí nebo odstranění odpadu

NELEGÁLNÍ PŘEPRAVA ODPADŮ

a) Převzetí odpadů zpět

b) Využití nebo odstranění odpadů

ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ

- Ministerstvo životního prostředí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství
- Česká inspekce životního prostředí
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
- celní úřady
- Policie České republiky,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- krajské úřady,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- obecní úřady a tjezdni úřady.

Source: U.S. EPA

The East Ditch, located at the sou
contained discarded tires and deb

Source: U.S. EPA

1993. After excavating and
graded and needed to sup

Source: U.S. EPA

1993. Ditch cleanup area half of original. Cost
works to remove all other debris and
20000000